

FOTO A. PREISS

S 781.6x6
Latvijas Nacionālā 7
BIBLIOTEKA .
Son

PASAULES BRĪVO LATVIEŠU DZIESMU DIENAS UN KULTŪRAS SVĒTKI

MINSTERĒ, VĀCIJĀ 1987. gadā no 2. VIII līdz 9. VIII

78

KĀDĒĻ MINSTERĒ? 47047

Pasaules latviešu dziesmu dienas dzima 1979. gadā Gotlandē. Kad 1984. gadā skanēja mūsu visu dziedātās dziesmas Minsteres Doma laukumā, šīs Dziesmu dienas jau bija izkarrojušas savu vietu mūsu Dziesmu svētku rindā. Minstere kļuva par latviešu pilsētu visai trimdai. Gotlandē... „cēlām tiltu par plašu jūru“ Minsterē 1984. gadā metām dziesmu laipu pāri dzelzs aizskaram. 1987. gadā pasaules latvieši Minsteri jau pazīst. Mūsu trimdas gadu chronika ierakstīta vairāk nekā 40 MLG izlaidumos. Te jaunie latvieši no visas pasaules pieder vienai saimei, vienai latviskai ģimenei. „Dzied, māsiņa, tu pret mani, es pret tevi gavilēšu?...“ Minsterē mūs gaida jaunais latviešu centrs. Kas vēl vairāk var apliecināt

latviešu uzdrīkstēšanos kā šis lepnais nams?

Vai būtu vēl tuvāk jāpaskaidro, ko nozīmē mūsu vienīgā pilna kursa skola pašiem savā namā? Minsteres ģimnāzijas dotie darbinieki šodien atrodami trimdas organizācijās visā pasaulē.

Un mūs gaida arī pati Minsteres pilsēta. Pēc 1984. gada svētkiem būs grūti atrast minsteriešus, kuŗi nejautātu – „kad jūs atkal būsiet pie mums?“

Pulcēsimies no visas pasaules 1987. gada augusta pirmajā nedēļā Ministerē! Dziedāsim, dejosim, izjutīsim latvisko kultūru. Demonstrējot rādīsim, ka dzelzs aizkars nevar apslāpēt mūsu balsis ne aizkavēt, ka tās dzird mūsu dzimtenē. Uz redzēšanos Ministerē, latviešu pilsētā!

FOTO R. KRĀSTINŠ

MINSTERE –

800. gadā prāvestam Luidgeram iepatikās kāds mīlīgs upes līkums, viņš ieraka pamatakmēni un teica: te laba vieta klosterim – *Monasterium*. Vestfāļu mēlē pārdēvēta par „Munster“, 1200. gadā tā bija jau prāva pilsētiņa, vēlāk ziedoša Hanzas pilsēta, Vestfāles tirdzniecības centrs.

1945. gada pavasarī Minstere bija pārvērsta drupu kaudzē. Šķita, ka šī pilsēta vairs nekad neatgūs savu 1200 gados izveidoto profilu. Bet šodien tā ir atjaunota, paturot tās vēsturiskās tradīcijas. Vai tas būtu Doma laukuma brugakmens, vai „Lielā tirgus“ kolonnādes, te pilnīgi atgūta vecās Minsteres saskanība un viengabalainība.

Minsterei ir 250000 iedzīvotāju, tās garīgo seju veido jaunatne – 50000 studentu pulks. Tā nav liela pilsēta: centrs viegli izstaigājams no vieniem vārtiem uz otriem. Minsteres amatnieku un tirgotāju tradīcijas atspoguļojas greznās veikalu pasāžās, kājas atpūtināt ieaicina visur ērti aizsniedzamās kafejnīcas un alus pagrabīni. Pils parks, Brīvdabas mūzejs un ēnaino liepu rindas uz veco pilsētas valņu atliekām ir radītas mierīgiem atelpas brīžiem.

Minsterei nav daudz obligāto tūristu apbrīnas priekšmetu. Var bez šaubām atgāzt galvu un palūkoties baznīcas torņos vai izstaigāt rātsnamu, kuřā tika parakstīts slavenais Vestfāles miers pēc 30 gadu kaŗa.

...SKAISTA PILSĒTA

Jeb arī ieskatīties simtiem gadu vecajās Vestfāles lauku sētās Brīvdabas mūzejā.

Taču pievilcīgais Minsterētieši ir dominējoši rāmais pilsētas ikdienas pulss. Te lielais, raibais tirgus Doma laukumā, te burošana Ā ezerā. Un atkal un atkal pastaigu apli, kas vienmēr noved pie kādas no tradiciju un konditoru māklas pilnajām kafejnīcām, piemēram, pie „Šukāna“ vai „Grotemeijera“. Un ko gan nevar izdarīt ar Vestfāles šķiņķi tādi speciālisti kā „Punkus Millers“, kas arī dara pats savu alu!

Vakaros atdzīvojas citas Minsteres ielas. Tad jāaiziet uz „Govju ciemu“, kur studentu krodziņi viens līdzās otram, un tomēr gan „Zilajai mājai“, gan krodziņam „Piesargies“ ir katram savs raksturīgs vaibsts un katram sava mūzika. Kā jau Krišjānis Valdemārs mēdza teikt: katru vietu var vislabāk iepazīt no tās krogus dzīves.

Neatņemama Minsteres savdabības daļa ir tās apkārtne. Jau pēc 10 minūšu brauciena ar autobusu vai mierīga 30 minūšu ceļa ar divriteni, ko var lēti noīrēt Minsteres galvenajā stacijā, – paveļas lauku panorāma. Minsteres latvieši mēdz teikt: Nu gluži kā Zemgalē! Vecas, lielas viensētas ar vareniem ozoliem sētsvidū guļ plašu lauku un birztalu vidū. Līkloču pastaigu un divriteņu

takas noved gan pie saules pilnām plaviņām, gan pie kāda gandrīz noslēpta lauku restorāna, kur kastaņokku ēnā tik patīkami brīdi pasēdēt. Pame tot vēl talāku loku, var atrast upju un aizsardzības valņu apjoztās pilis, kā, piemēram, Rokselē jeb Burgsteinfurtē. Tā vien šķiet, ka šīs pilsētas galvenais uzdevums ir likt ļaudīm satikties, pasēdēt, pa-

čalot. 1984. gadā mēs domājām, ka šī pilsēta ir radīta latviešu svētkiem. Redzot lielo Latvijas karogu lepni plīvojot vecā Minsteres Doma tornī un Minsteres galveno ielu izgrednotu kā piederas latviešu svētkos, nav jāšaubās, ka šajā svētku nedēļā Minstere bija un būs latviešu pilsēta.

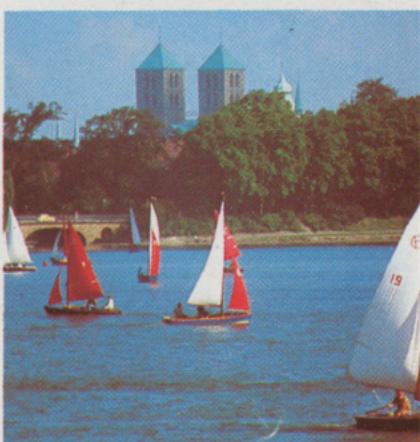

KUR ATRODAS MINSTERE?

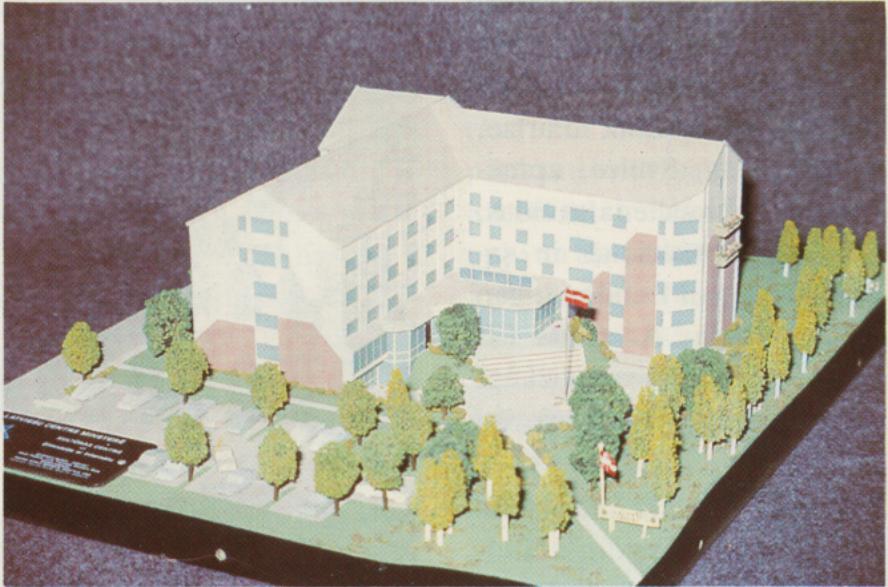
Atbilde: Viduseiropas krustceļos jeb Eiropas sirdī. No Minsteres gandrīz vienlīdz tālu ir, piemēram, Parīze, Minchene un Šveice: apmēram 6 autobrauciena stundas, 8 stundu braucienā ir saņiedzama gan Londona, gan Kopenhāgena. Ar nakts vilcienu ceļojot, rītā varat izkāpt vai nu Florencē, vai Nicā, vai arī Vīnē.

Minsterei tuvākā internacionālā lidosta ir Diseldorfā. Lidosta ir pieslēgta dzelzceļu tīklam, un ik stundas no Diseldorfas galvenās stacijas atiet ātrvilcieni uz Minsteri. Pēc ērta apmēram pusotras stundas braucienā Jūs esat Minsterē. Arī Frankfurtes lidosta ir tikai 3 stundu braucienā attālumā un tāpat kā Diseldorfā pieslēgta dzelzceļu tīklam.

Amsterdamas Skipholas (Schiphol) lidostai, kaut arī tā ir tikai 170 km attālumā, ar Minsteri nav tiešas dzelzceļa satiksmes, un ir jāpārsēžas. Ērtāk ir Skipholas lidostā noīrēt automašīnu, sevišķi ja esat iecerējuši pēc dziesmu dienām doties plašākā Eiropas ceļojumā.

LATVIEŠU MINSTERE

LATVIEŠU CENTRS MINSTERĒ (modelis)

Jaunceltais latviešu Centra nams būs arī Dziesmu dienu centrālā vieta. Te atradīsies informācijas birojs, bilešu kases un pārdošanas galdi. Visiem apmeklētājiem būs pievilcīga mūsu virtuve ar skābiem kāpostiem, desīnām un „Jautrais Ods”, alus telts Centra pagalmā. Autobusu līnija savienos mūsu namu ar Ministeres pilsētas centru un Minsterlandes halli.

APMEŠANĀS • DZIESMU DIE

Minsterē un Minsteres apkārtnē ir plaša viesnīcu izvēle. 90% no visām iespējamām viesnīcu gultām jau šodien ir dziesmu dienu apmeklētāju rīcībā.

Gultu cenas, atkarībā no viesnīcas katēgorijas, svārstās starp DM 50–150 diennaktī.

Mēs esam arī rezervējuši veselu rindu skolu internātu. Tajos lielāko tiesu ir vienīnieku istabas. Dušas un labierīcības ir kopējas. Šo internātu istabu cena būs zem DM 250 no personas visai nedēļai (ieskaitot brokastis).

Tuvāka informācija par apmešanās iespējām, kā arī pieteikumu zīmes viesnīcām un kopmītnēm, saņemamas pie Jūsu zemes Rīcības komitejas pārstāvja.

Aicinot visas pasaules latviešus uz šiem svētkiem atskārstat, ka mūsu kultūras dzīve ir plašāka nekā šī viena nedēļa spēj aptvert. Kultūras svētkos vēlamies dot iespēju sevi parādīt arī mazāk pazīstamiem trimdas ansambļiem un solistiem. Reizē gribas dot arī dziedātājiem un dejotājiem iespēju pašiem svinēt svētkus, ne tikai mēģinājumu virknī. Un nedrīkstam aizmirst šo pasaules Dziesmu dienu politisko nozīmi, atgādināt pasaulei kas mēs esam un ko mēs prasām. Mēs paredzam, ka būs pieblīvēta, bagāta, dzirkstoša nedēļa. Būsim lepni, ka pēc vairāk nekā 40 svešumā pavadītiem gadiem, mēs vēl esam tik stipri un darboties spējīgi.

NU NORISE

- Atklāsim svētkus ar gājienu uz Minsteres sirdi – Doma laukumu un dievkalpojumu Domā
- Brauksim ar lidmašīnām, vilcienu, autobusiem uz Berlīni

Sarīkojumu plānotā virkne:

- Kopkoris dziedās mūsu mīlākās dziesmas
- Tautas deju lieluzvedumā redzēsim Austrālijas, Amērikas kontinentu un Eiropas dejotājus
- Izlases koncerts
- Folkloras uzvedums RAIBIE CIMDI
- Bērnu un jaunatnes koncerts

Un kultūras svētkos:

- Alfrēda Kalniņa operas „SALINIEKI“ koncerts Nujorkas koŗa un simfoniskā orķestra izpildījumā
- Artūra Ozoliņa un Rasma Lielmanes koncerts
- Ileānas Pētersones koncerts
- SAULES JOSTAS uzvedums
- ATBALSS koncerts
- San Francisko, Sidnejas un Stokholmas teātru uzvedumi

Un, pirmo reizi, viena vesela diena būs veltīta latviešu kultūrai visplašākā nozīmē. Šajā dienā, no rīta līdz vēlai nakts stundai, lielās Minsterlandes halles dažādās zālēs un skatuviņos, viens sarīkojums nomai-

nīs otru – dzejnieku un rakstnieku stundas, paneļdiskusijas, teātru uzvedumi, ansambļu un solistu koncerti, bērnu uzvedumi un, nobeidzot, jauniešu rok-koncerti.

Un, vakaru priekam:

- Zaļumballe
- Lielā dziesmu dienu svētku balle
- „Čikāgas Pieciši“
- „Tu esi Minsterē, mans draugs“ – jau par tradīciju kļuvis uzvedums Ulža Siliņa režījā.
- Un, katru dienu, mūsu pašu „Jautrais ods“

Augšminētā uzskaitē ir tikai plānojums. Pilna programma tiks izziņota 1986. gada agrā rudenī.

Dziesmu dienu laikā plānoti daudzi citi sarīkojumi (PBLA izglītības padomes globālā skolotāju konference, latviešu skolu sacensības, Jāņa

LATVIJAS NACIONĀLĀ BIBLIOTĒKA

0318059965

Jaunsudrabiņa 110. dzimšanas dienas atcerē Kērbekā, latviešu izlases basketbolistu sacensības un citi mūsu organizāciju sarīkojumi). Bez tam, pirms Dziesmu dienām paredzēta 2×2 un pēc svētkiem 3×3 nometnes.

O.15415

**PASAULES BRĪVO LATVIEŠU
DZIESMU DIENAS
UN KULTŪRAS SVĒTKI**

MINSTERĒ, VĀCIJĀ 1987. gadā no 2. VIII līdz 9. VIII

**RĪCĪBAS KOMITEJAS
ZEMJU PĀRSTĀVJI**

ASV

Uldis Grava
P.O. 371, Leonia, N.J. 07605
Tālrunis: 201 947 1296

KANĀDĀ:

Gunārs Šūbiņš
15 Mill View St. KITCHENER, Ont.
N2P 1W7
Tālrunis: 519 893 2492

Asistente: Aija Abene
4 Credit Union Drive TORONTO, Ont.
M4A 2N8
Tālrunis: 416 759 4900

AUSTRĀLIJĀ

Laila Ľauļa
129 Dalton Street, Eltham, Vic. 3095
Tālrunis: 03 439 8475

ANGLIJĀ

Marie-Anne Zariņa
106 Hanover Road, London NW10 3DP
Tālrunis: 01 459 0051

ZVIEDRIJĀ

Andrejs Šalts
Industrivägen 59, 135 40 Tyresö
Tālrunis: 08 712 43 27

VĀCIJĀ un
citās zemēs

Rīcības komiteja
Postfach 6328, 4400 Münster
Tālrunis: 0251 222 02 (LCK)
Viesnīcu jautājumos: 0251 21 17 19
(Veronika Bērziņa)